

"דגש" חזק בעברית: אשנב לעידן החלונות

(מאמר חמישי בסידרה)

מאת משה פלאי

במיוחד הוא מגוון האותיות הגראפיות, 24 אותיות במספר. ביניהן תמצא את אותיות דוד, הדסה, קורן, מרים, נרקיס, אופיר, חיים, סיוון, רש"י, ועוד.

לא זו בלבד, אלא שהאותיות ניתנות לבחירה בגדלים שונים ורבים, והאותיות מרשימות ביופיו, ומאפשרות לראשונה לאדם מן השורה לעצב עמודים מרהיבי-עין בכותרות נהדרות, בכל הגדלים ובכל מגוון האותיות, כאילו עמד לרשותו גרפיקאי מעולה או מערכת לטראסט עניפה של אותיות כותרת מגוונות. הטקסט מופיע על המסך בדיוק בצורה, בגודל ובעיצוב כפי שהוא יידפס, בשיטת "What you see is what you get" – מה שאתה רואה הוא מה שתקבל: מ.ש.ר.ה.מ.ש. דגש מציעה גמישות גראפית שאין למצוא דוגמתה אלא במחשבי מקינטוש והתוכנות התואמות להם.

בלחיצה על העכבר סימנתי במהירות ובנקל קטעים שלמים בטקסט המוקלד, ובלחיצת כפתור הימנתי את הפונט הסטאנדרטי במסך – שהוא אות דוד – לפונט גראפי מעולה – כגון אות קורן או סיוון – ואותיות הטקסט במסך השתנו כהרף עין. ההדפסה אף היא מביאה תוצאות מרהיבות במדפסת לייזר. הטקסט המודפס נאה כטקסט מודפס היטב היוצא מכל בית דפוס מקצועי מן הדרגה הראשונה. כאמור, יש לך אפשרות להדפיס בכל הגדלים הנדרשים לך, החל באות זעירה, פטיט, ועד אות גדולה, בגודל של למעלה מ-100 נקודות, לצורך מודעות והודעות ציבוריות. תוכנת דגש מספקת לך בית דפוס זעיר לכל צרכיו של משרד ציבורי או לשימוש פרטי. מגוון האותיות הלוועיות אף הוא מרשים, אך האותיות אינן בהכרח תואמות את האותיות העבריות. תתקשה למצוא אות מתאימה במבחר המוצע לאות סיוון היפהפיה בכתב-יד או לאות רש"י, אם תרצה לשלב עברית ולועזית באותו סגנון, ובית התוכנה חייב ליתן דעתו על מגרעת זו.

תוכנת דגש מאפשרת לך דיאלוג עברי או לועזי; כלומר, הכיתוב בהוראות העזר על גבי המסך יכול להינתן בעברית או בלועזית, כבחירתך. כמו כן, יכול אתה לבחור בשפה הנדרשת לך לכתובה, בעברית או לועזית, מעל גבי המסך. הבחירה נעשית תוך שימוש בעכבר.

התפריט מעל החלון הראשי מפנה אותך לעשר פעולות עיקריות: פעולות קובץ; טיפול בקבצים והדפסה; עריכה;

חלונות הגבוהים נפתחו גם למחשב העברי...

ה זה מקרוב הודיעה חברת מיקרוסופט ביש-ראל על פיתוח "חלונות" בעברית למחשבים תואמי י.ב.מ., וכבר יצאה לשוק מערכת חלונות בעברית הכוללת מעבד תמלילים עברי-לועזי. עם כניסת השוק הישראלי-עברי למערבולת החלונות, טרם נודע על אף אחת מן התוכנות הוותיקות בעברית שיצאה בגרסת המעבד שלהן המתאימה לחלונות. אבל החלונות פתוחים לאפשרויות החדשות הגלומות ביישום החלונות למחשבים תואמי י.ב.מ., וזה עתה הופיעו שתי תוכנות דו-לשוניות (עברית-אנגלית) ורב-לשוניות חדשות, המופעלות באמצעות חלונות. האחת היא תוכנת "דגש", הנסקרת במאמר זה, והשנייה היא תוכנת "הכותב", שהיא תוכנה תוצרת אמריקה, שתידון במאמר נפרד. תוכנת דגש מוגשת לקהל האמריקני באמצעות חברת "דוקא" הוותיקה, הממוקמת בשיקאגו, שכבר הציעה בעבר מעבדי תמלילים ותוכנות מחשב שונות. "דוקא" לא רק משווקת את התוכנה אלא מציעה ללקוח תמיכה טכנית טלפונית, ובזאת הריהי מבטאת את יחסה הרציני ללקוח ואת אחריותה למוצר. אחת הבעיות העיקריות של התוכנות הישראליות הנמכרות באמריקה, היא שאין לה תמיכה מקומית, ועליך להידרש לתכתובת או לשירותי הפקס, לטוב ליבה של החברה ולמחויבותה ללקוח בחו"ל. ל"דוקא" יש שירות טלפוני של מספר 800 (1-800-621-8227) והלקוח יכול להתקשר עם החברה מכל מקום בארה"ב ולקבל תמיכה באמצעות הטלפון בלא לשלם את דמי השיחה.

מחשב ביז שליטת

כל מי שהתרגל להשתמש במחשב י.ב.מ. רגיל יצטרך להסתגל לשיטת החלונות ולהפעלת העכבר. אך לאחר הסרת מכשולי ההרגל, מובטחני, שגם הקלדן הסקפטי ביותר יתלהב ממה שיש למעבדי התמלילים המופעלים באמצעות החלונות להציע. אומנם, מי שהתרגל להקליד בשתי ידיים, לא יבין מדוע לא חשב הבורא על שיטת החלונות בשעה שיצר את האדם עם שתי ידיים בלבד, במקום שלוש ידיים... – השלישית להפעלת העכבר... היכולת הגראפית של דגש מושכת במיוחד ופותחת אפשרויות לעיצוב אותיות גראפיות מרהיבות. מה שמלהיב

שנערה לצורך ניקוד רק בלוח מקשים זיכרוני (א היא a; ב היא b) שאינו מקובל בארץ. כאמור, התוכנה מאפשרת לקבוע תאריכים באופן אוטומטי במסמך, אך אין בה תאריך עברי, כפי שיש בקיוטקסט (אלא תאריך לועזי הכתוב בעברית). יש אפשרות לחפש מלים ולהחליפן, לדלג על פני המסמך, לבדוק איות והגהה באמצעות תוכנת "מיכל" המשולבת בתוך דגש, ולמוג מסמכים. יש בה עזרה על המסך, אך היא באנגלית, והינה כללית למדי.

כמה חסרונות לדגש והם בעיקר בהיעדר כמה תוכנות לוואי מתוחכמות המקלות על חייו של המקליד, שעדיין חסרות בתוכנה זו. כך, למשל, דגש בגרסה זו עדיין אינה כוללת מערכת מאקרו, המאפשרת פעולות אחדות בהקשת מקלד אחד. חסרון אחר המורגש יותר הוא היעדר אפשרות אוטומטית להערות שוליים, אינדקס, תוכן עניינים, מיון של שורות ושל קטעים ועוד. נמסר לי, כי בית התוכנה שוקד על הגרסה הבאה שתכלול כמה מן התוכניות החסרות הללו.

בעייה שאינה ייחודית לדגש אלא לכל מערכת החלונות הטרידה אותי במיוחד והיא מיקומו של הסמן במערכת החלונות, הממוקד על האות המוקלדת ואינו מאפשר לראותה היטב.

לסיכום: התוכנה מומלצת ביותר לכל מי שרוצה להתקדם בחיים ולעבור את אדן החלון – לעידן החלונות... הצג הגראפי של החלונות בעברית הוא נקי ויפהפה. הצורה הגראפית מקצועית. אם תתחיל בחלונות, לא תרצה לעזוב אותם...

אוניברסיטת מרכז פלורידה, אורלנדו

העתקה, הדבקה, מחיקה וכדומה; הכנסה: תאריך אוטומטי (לועזי, בעברית), תמונה או תווים גראפיים; איתור: חיפוש והחלפה; הצגה: בחירת סרגלים המופיעים בראש החלונות, כגון סרגל פקודות, או סרגל עיצוב; עיצוב: עיצוב פסקה או מסמך, הגדרת סגנונות ובחירת השפה; כלים: אופציות איות ומיוזג מיסמכים; העדפות: שפת התפריט, בחירת לוח הקלידים, ויחידות המידה ועוד; חלון: אפשרות לעבוד בכמה חלונות בעת ובעונה אחת; ועזרה: תבנית לוח הקלידים ומידע על דגש.

דגש בהדמייה לאיינשטיין או לקיוטקסט

אחד החידושים המיוחדים לתוכנה זו הוא, שהיא מאפשרת לך להפעילה בהדמייה למעבדי תמלילים עבריים ידועים. כך, למשל, יכול אתה לבחור בהדמייה לקיוטקסט ולהקליד לפי ההקלדה הספציפית של תוכנת קיוטקסט, או הקלדה בהדמייה לאיינשטיין וכן תוכנות ידועות אחרות, כגון אייב, וורדמיל, וזולתן. וכן תואמת התוכנה מחוללי שומים מקובלים. וכך, מי שרגיל להשתמש במעבד תמלילים זה או אחר אחר אינו צריך לשנות מהרגלו. כמובן, עדיף להתרגל לדגש עצמה וללמוד כיצד להפעילה בגלל הפעולות המיוחדות לה שאינן כלולות במעבדי התמלילים שאותם היא מסוגלת לחקות. תכונה חשובה אחרת שמציעה דגש היא האפשרות להמיר מסמכים מתוכנות ידועות, ובהן שתי אלה שנוכרו לעיל ואשר נידונו בסדרת מאמרים זו, לתוכנת דגש. כאמור, תוכל לעבוד עליהן גם בלי ההמרה לפי ההדמייה הנזכרת, ואף לשמור אותן כמסמכי התוכנות הללו לכל דבר. לראשונה בתולדות התוכנות העבריות אין בית התוכנה חושש מהתחרות והוא מאפשר ללקוחות שלו לא רק להמיר מתוכנה מתחרה לתוכנה שלו, אלא לחזור לתוכנות מתחרות...

בגרסה הראשונה של דגש ניסיתי להמיר כמה קבצים שהוקלדו קודם לכן באיינשטיין ובקיוטקסט, וההמרה מקבצי איינשטיין היתה פחות או יותר מדוייקת. ההזגשות המקוריות (קיווקו, אות שמנה) נשמרו, אך המספרים נטו להשתבש ולעבור ממקום למקום אחר ובכך לשבש את הטקסט. כמו כן, לא הצלחתי עדיין לקבל את הטקסט מיושר בקצהו הימני או השמאלי. בנוסף על כך, הניסיון להמיר קובץ מקיוטקסט לא עלה יפה. בגרסה החדשה של דגש תוקנו בעיות אלה וכן כמה בעיות נוספות, ובית התוכנה בירושלים, שעם ראשיו נפגשתי בקיץ שעבר, מוסיף לשפר את התוכנה. ניסיון שני להמיר קבצי איינשטיין עלה יפה מאוד, כמעט ללא שיבושים.

הקלדה בשפות שונות

יש אפשרות לבחור בלמעלה מ-20 לוחות מקלדת לאטיניים המקובלים בעולם: אנגלי (בריטי, ארה"ב, בינלאומי), צרפתי, גרמני, ספרדי, קירילי, ועברי. בין השפות הלועזיות האחרות תמצא מגוון של שפות: איטלקית, איסלנדית, נורווגית ועוד. בעברית מוצעות מקלדות אחדות: המקלדת הסטאנדרטית הישראלית ומקלדת ניקוד. הניקוד נקי, ומדוייק ונדפס היטב מתחת לאותיות ומתאים לרוחבן, שלא ככמה תוכנות אחרות המציעות אפשרות לניקוד. מקלדת הניקוד מתאימה ללוח המקשים הישראלי המקובל והיא שמישה ונוחה, בניגוד לשיטת הניקוד של תוכנת וורד-פרפקט העברית הקודמת (שבניתיים יצאה גרסה חדשה ומשופרת שלה, ועליה יבוא עדכון בעתיד),